

Общи задължения на работодателя

В глава XIII на Кодекса на труда и в Глава III на Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ЗЗБУТ) законодателят е регламентирал **общите задължения на работодателя** относно осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд и те са:

- да осигури здравословни и безопасни условия на труд в обекти, производства, процеси, дейности, работни места и при работното оборудване още с проектирането, изграждането (реконструкцията, модернизацията) и въвеждането им в експлоатация;
- да подава годишна декларация в териториалната дирекция "Инспекция по труда" по адреса на регистрацията на предприятието в срок до 30 април на следващата година;
- да осигури на своите работници и служители медицинско обслужване от служба по трудова медицина;
- да учреди комитет или група по условия на труд в предприятието или организацията и в техните структурни звена;
- да организира първоначално и ежегодно обучение на членовете на комитетите и групите по условия на труд;
- да осигури на всеки работещ подходящо обучение по здравословни и безопасни условия на труд;
- да направи оценка на риска за здравето и безопасността на работниците и служителите;

Лицата, които работят за своя сметка сами или в сдружение с други лица, са длъжни също да направят оценка на риска за здравето и безопасността на работещите и да предприемат необходимите мерки за предотвратяване или намаляване на риска.

- да отчита специфичните опасности за работниците и служителите, които се нуждаят от специална закрила, включително и тези с ограничена работоспособност, и да предвиди за тези лица улеснения на работните им места при изпълнение на трудовите функции;
- да се консултира с работниците и служителите или с техни представители и организации при:
 1. обсъждането и приемането на всички мерки, които се отнасят до здравето и безопасността на работниците и служителите;
 2. определянето на работници и служители, които ще извършват дейности по осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд, първа помощ, борбата с пожарите и евакуацията на работниците;
 3. планирането и организацията на обучението на работниците и служителите по здравословните и безопасни условия на труд.
- да направи предварителен здравен подбор при постъпване на работници и служители на работа като задължителните предварителни медицински прегледи се извършват с цел да се даде преценка за годността на лицата с оглед на здравословното им състояние да изпълняват определена професия и да се диагностицират ранните форми на заболяванията и разкриване на рисковите фактори;

- да предприеме необходимите мерки за координация на действията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, когато на един обект или работна площадка се извършва работа от работници и служители на други работодатели;
- да установява, разследва, регистрира и отчита задължително всяка станала трудова злополука и професионално заболяване;

Всеки работодател трябва да извършва анализ на причините на възникналите трудови злополуки с цел недопускане на подобни инциденти.

- да вземе мерки за предотвратяване на вредните последици в случаи на извънредни обстоятелства съобразно спецификата на дейността и големината на предприятието, като осигурява организация за ликвидиране на опасността, за оказване на първа помощ, за противопожарна охрана и условия за евакуация на работниците и служителите;

При вероятност от възникване на непосредствена опасност за здравето и живота на работещите да ги информира за действията, които се предприемат във връзка със защитата им, да осигури преустановяването на работата и евакуирането им и да не се допусне възобновяване на работата, докато не се отстрани опасността.

- да застрахова за риск "трудова злополука" работниците при съществуването на опасност за живота и здравето им;
- да създаде организация за осъществяване на наблюдение и контрол от преките ръководители и други длъжностни лица в предприятието по изпълнението на предприетите мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и да търси отговорност при констатиране на нарушения.

Всички разходи, свързани с осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, са за сметка на работодателя.

Освен задълженията, регламентирани с Кодекса на труда и със Закона за здравословни и безопасни условия на труд, **работодателят има специфични задължения, регламентирани с други закони и подзаконовни нормативни актове.**